

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA‘LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI

“TASDIQLAYMAN”

Pedagogika markazi direktori

M. Abdullayeva

5-yanvar 2024-yil

UMUMIY O‘RTA TA‘LIM MAKTABI O‘QITUVCHILARINI
TABAQALASHTIRILGAN UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH KURSINING
ISHCHI O‘QUV REJASI

Malaka yo‘nalishi: **Umumiy o‘rta ta‘lim maktabi o‘qituvchilari**

Malaka oshirish kursi muddati: **1 hafta (36 soat)**

Tabaqa: **3-tabaqa**

T/r	O‘quv modullari	Umumiy o‘quv yuklama hajmi			O‘quv mashg‘ulotlari (soatlari)	
		Jami soat	Ishdan ajralma gan	Mustaqil ta‘lim	Ma‘ruza	Amaliy mashg‘ulot
1.1	Tarbiya metodikasi asoslari	2	2		2	
1.2	Ta‘limda ilg‘or xorijiy tajribalar	6	4	2	2	2
Jami:		8	6	2	4	2

Izoh: -malaka oshirish kursi tinglovchilarining kurs yakunidagi natijalari o‘quv modullari bo‘yicha jamlangan umumiy kredit ballari hamda yakuniy nazorat orqali belgilanadi;

-uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimida umumiy o‘rta ta‘lim muassasalari pedagog xodimlari tomonidan to‘planishi lozim bo‘lgan kreditlarning (akademik soatlarning) eng kam hajmi yiliga 18 kredit (36 soat) ni tashkil qiladi;

-ushbu ishchi o‘quv reja bo‘yicha jami 48 soat yuklamaning 36 soati Pedagogika markazida offline asosida o‘qitiladi hamda ishtirokchi (o‘qituvchi) 12 soat mustaqil ta‘lim yuklamasini maxsus elektron platforma orqali mustaqil ravishda o‘zlashtiradi.

-mustaqil ta‘lim fan yo‘nalishidan kelib chiqib namunaviy o‘quv dasturda keltirilgan talablar asosida tashkil etiladi va vazirlikning maxsus ko‘rsatmasi asosida baholanadi.

Ushbu ishchi o‘quv reja Umumiy o‘rta ta‘lim maktabi o‘qituvchilari uchun amal qiladi.

O‘quv va metodik ishlar bo‘yicha
direktor o‘rinbosari
O‘quv jarayoni tashkil etish
bo‘limi boshlig‘i
Pedagogika va psixologiya, ta‘lim
texnologiyalari kafedrası mudiri

O. Jabborov

O. Qurbonov

Q. Azizova

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI

“TASDIQLAYMAN”

Pedagogika markazi direktori

M. Abdullayeva

5-yanvar 2024-yil

UMUMIY O‘RTA TA’LIM MAKTABI O‘QITUVCHILARINI
TABAQALASHTIRILGAN UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH KURSINING
ISHCHI O‘QUV-MAVZU REJASI

Malaka yo‘nalishi: **Umumiy o‘rta ta’lim maktabi o‘qituvchilari**

Malaka oshirish kursi muddati: **1 hafta (36 soat)**

Tabaqa: **3-tabaqa**

T/r	O‘quv modullari	Umumiy o‘quv yuklama hajmi			O‘quv mashg‘ulotlari (soatlari)	
		Jami soat	Ishdan ajralmagan	Mustaqil ta’lim	Ma’ruza	Amaliy mashg‘ulot
1.1	Tarbiya metodikasi asoslari	2	2		2	
1.1.1	Tarbiya jarayoninig mohiyati va vazifalari				2	
1.2	Ta’limda ilg‘or xorijiy tajribalar	6	4	2	2	2
1.2.1	STEAM texnologiyasiga asoslangan zamonaviy ta’limning imkoniyatlari				2	
Jami:		8	6	2	4	2

O‘quv va metodik ishlar bo‘yicha
direktor o‘rinbosari

O‘quv jarayoni tashkil etish
bo‘limi boshlig‘i

Pedagogika va psixologiya, ta’lim
texnologiyalari kafedrası mudiri

O. Jabborov

O. Qurbonov

Q. Azizova

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI**

**PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA, TA’LIM TEXNOLOGIYALARI
KAFEDRASI**

**UMUMIY O‘RTA TA’LIM MAKTABI O‘QITUVCHILARINI
TABAQALASHTIRILGAN UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH
KURSINING ISHCHI O‘QUV DASTURI
(3-tabaqa)**

“Kelishildi”

**O‘quv va metodik ishlar
bo‘yicha direktor o‘rinbosari**

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to O. Jabborov.

O. Jabborov

Kafedra mudiri

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Q. Azizova.

Q. Azizova

Malaka yo‘nalishi: Umumiy o‘rta ta’lim maktabi o‘qituvchilari

Andijon-2024-yil

Mazkur ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2023-yil 15-dekabrda 70-XDFU-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan namunaviy o'quv dasturi asosida tayyorlangan hamda Andijon viloyati pedagogika markazi Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari kafedrasining 2024-yil 4-yanvardagi 1-son yig'ilishida ma'qullangan va Ilmiy-metodik kengashining 2024-yil 5-yanvardagi 1-son bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi: Q.Azizova

Pedagogika va psixologiya, ta'lim
texnologiyalari kafedra mudiri

Taqrizchi: O.Jabborov

Andijon viloyati pedagoglarni yangi
metodikalarga o'rgatish milliy markazi
o'quv va metodik ishlar bo'yicha
direktor o'rinbosari

KIRISH

Ushbu namunaviy o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 11-maydagi "2022–2026-yillarda maktab ta'limini rivojlantirish bo'yicha milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida"gi PF-134-son farmoni, 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5712-son farmoni, 2021-yil 25-yanvardagi "Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4963-son qarori, Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 17-yanvardagi "Xalq ta'limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 25-son qarorlarida belgilangan vazifalar hamda Xalq ta'limi vazirining 2022-yil 20-apreldagi "Davlat ta'lim talablarini tasdiqlash to'g'risida"gi 121-sonli buyrug'i ijrosini ta'minlash maqsadida, shuningdek, umumiy o'rta ta'lim maktabi o'qituvchilarining kasbiy standartlari asosida pedagog kadrlar malakasini oshirishning ilg'or va shaffof tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini tatbiq etish yo'li bilan umumiy o'rta ta'lim tizimida kadrlar siyosatini shakllantirishning zamonaviy tamoyillarini joriy etish bo'yicha belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, zamonaviy talablar asosida umumiy o'rta ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish jarayonlarining mazmunini takomillashtirish hamda ularning kasbiy kompetentligini muntazam oshirishni nazarda tutadi. Dastur mazmuni Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2023-yil 14-noyabrdagi 540-son buyrug'i asosida o'tkazilgan diagnostik test natijalariga ko'ra, o'quv fanlarining nazariyasi va amaliyoti uyg'unligini ta'minlash, ta'limdagi ilg'or yutuqlarni o'rganish, inklyuziv ta'limga qadriyatli munosabat, o'quv-tarbiya jarayonini modellashtirish va uni ta'lim jarayoniga tatbiq etish, ta'limda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish, XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirish: 4K – tanqidiy va kreativ fikrlash, hamkorlikda ishlash, kommunikativ ko'nikmalarini shakllantirish hamda tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish bo'yicha tegishli yangi bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan. Shuningdek, o'quv modullarining mazkur dastur doirasida taqdim etilayotgan mazmuni umumiy o'rta ta'lim muassasalari pedagog kadrlarining malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari asosida shakllantirilgan bo'lib, pedagoglarning o'z kasbiy faoliyatiga doir zamonaviy bilim va innovatsiyalar, ilg'or xorijiy tajribalardan samarali foydalanish hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'quv jarayoniga keng tatbiq etish darajasini oshirish hisobiga ularning uzluksiz kasbiy rivojlanishini nazarda tutadi.

Umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchilarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursi namunaviy o'quv dasturi, umumiy o'rta ta'lim maktabi o'qituvchilari kasbiy standartida belgilangan kompetensiyalar va diagnostik test natijalari asosida IV

tabaqada shakllantirilgan tayanch o'quv rejasining 2 ta blok tarkibidagi quyidagi 8 ta o'quv modullar mazmunini o'z ichiga oladi:

I. Ta'lim va tarbiya jarayonini tashkil etish.

- 1.1. Tarbiya metodikasi asoslari;
- 1.2. Ta'limda ilg'or xorijiy tajribalar;
- 1.3. Ta'limda raqamli texnologiyalar;
- 1.4. Inklyuziv ta'lim asoslari.

II. Mutaxassislik fanlari.

- 2.1. Mutaxassislik fanlari nazariy-amaliy asoslari;
- 2.2. O'qitishning zamonaviy texnologiyalari;
- 2.3. 4K ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi;
- 2.4. Tanlov fanlar.

Kursning maqsadi va vazifalari

Kursning maqsadi – ta'lim-tarbiya jarayoni samaradorligini oshirish uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarni zamonaviy yondashuvlar, malaka talablari asosida muntazam yangilash, ularning kasbiy faoliyatga doir kompetentligini rivojlantirishdan iborat.

Kursning vazifasi:

tinglovchilarga jamiyatda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar mazmuni va ta'lim-tarbiya jarayonini sifatli va samarali tashkil etishning metodologik asoslarini singdirish.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

umumiy o'rta ta'lim maktabi o'qituvchisining kasb standarti asosida, tegishli yo'nalish bo'yicha umumiy o'rta ta'lim maktab pedagog kadrlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish mazmuni, sifati hamda o'qituvchilarning tayyorgarligi hamda kompetentligiga qo'yiladigan malaka talablari bilan belgilanadi.

Kurs hajmi

Uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursining hajmi **144 soatni** tashkil etadi. Mazkur soatlar har bir tabaqa uchun **3 yillik** muddat kesimida quyidagicha taqsimlanadi. Jumladan:

IV tabaqa ta'lim dasturi – kasbiy mahorati va bilim ko'rsatkichlari past bo'lgan pedagog kadrlar uchun **108 soat soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda** malaka oshirish va **36 soat mustaqil ta'lim** shaklida tashkil etiladi. Jumladan:

birinchi yil – *12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda* malaka oshirish;

ikkinchi yil – *12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda* malaka oshirish;

uchinchi yil – *12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda* malaka oshirish.

O'QUV BLOKLARI VA MODULLARI BO'YICHA ISHCHI O'QUV DASTURI VA ULARNING MAZMUNI

I-blok Ta'lim va tarbiya jarayonini tashkil etish

1.1-modul Tarbiya metodikasi asoslari

Maqsad: Tarbiya jarayonining xususiyatlari. Tarbiya jarayonining jamiyat taraqqiyotidagi roli. Tarbiyada huquqiy, axloqiy va odob me'yorlari hamda ularning mohiyati. Tarbiyaviy ishlarni amalga oshirishda "Oila, mahalla, maktab hamkorligi" konsepsiyasining o'rni va ahamiyati. Oila, mahalla va ta'lim muassasasining bola tarbiyasidagi o'rni. Yoshlarning ma'naviy va g'oyaviy tarbiyasidagi muammolar. Shaxsni tarbiyalashda oila, mahalla va ta'lim muassasasi hamkorligini amalga oshirish tamoyillari va bosqichlari. Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida huquqiy madaniyatni yuksaltirish.

Kutilayotgan natija: Dars va darsdan tashqari jarayonlarda o'quvchining bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini to'g'ri shakllantiradi, odob-axloq me'yorlarini o'rgatadi, ota-onalar, jamoatchilik bilan ishlashdagi yangi yo'nalishlarni belgilaydi.

1-mavzu: Tarbiya jarayonining mohiyati va vazifalari (2 soat ma'ruza)

Umumiy o'rta ta'lim maktablarida tarbiyaviy ishlarni tashkil etish tartibi, shakli va mazmuni. O'quvchilarning fanlarni o'zlashtirishlari bo'yicha sinf rahbarining fan o'qituvchilari bilan hamkorlik ishlari. O'quvchilar xulqlaridagi o'zgarishlarni o'z vaqtida nazoratga olish va ular bilan ishlash. O'quv jarayonlarini tahlil qilish. Sinf o'quvchilarning o'zaro hamda fan o'qituvchilari o'rtasidagi munosabatlarini nazoratga olish usul va vositalari. O'quvchining o'qishga bo'lgan qiziqishi, bilim va qobiliyatini rivojlantirish. O'quvchilarning darsdan tashqari vaqtlarini mazmunli tashkil etish metodikasi. Qobiliyatli va iste'dodli o'quvchilarni rag'batlantirish va ularning ijodiy imkoniyatlarini rivojlantirish, qiziqishlari bo'yicha fan va ijodiy to'garak mashg'ulotlaridagi ishtirokini ta'minlashda ota-onalar, turli tashkilot vakillari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish shakli, mazmuni va vositalari. Sinf o'quvchilarining ehtiyoj va qiziqishlarini har tomonlama o'rganish, tahlil qilish, ularni ahil jamoaga jipslashtirish va tashabbuskor o'quvchilarni qo'llab quvvatlashning samarali yo'llari. O'quvchilarga vaqtni to'g'ri taqsimlash va undan unumli foydalanishni o'rgatish usullari.

1.2. Ta'limda ilg'or xorijiy tajribalar

Maqsad: Ta'lim sifati yuqori bo'lgan ilg'or va xorijiy tajribalarni o'rganish.

Kutilayotgan natija: Darslarni STEAM texnologiyasi asosida tashkil etadi, Xalqaro baholash dasturlari (PIRLS, PISA, TIMSS)ga oid topshiriqlar tuza oladi.

1-mavzu: STEAM texnologiyasiga asoslangan zamonaviy ta'limning imkoniyatlari. (2-soat ma'ruza)

Maktab ta'lim tizimi mazmunini sifat jihatidan yangilash, ta'lim sifatini oshirish, o'qitish metodikasini takomillashtirish, maktab ta'limi sifatini yaxshilash va ta'lim samaradorligini oshirish bo'yicha ilg'or xorijiy tajribalarni (Singapur, Yaponiya, Finlandiya, Malayziya, Avstraliya), o'quvchilarning kompetentligini aniqlashga yo'naltirilgan xalqaro o'quv (STEAM, STREAM) va baholash dasturlari (PIRLS, PISA, TIMSS) asosida ta'lim samaradorligini nazorat qilish va baholash. Xalqaro ta'limiy va baholash dasturlarining ahamiyati.

TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari

1. Mirziyoyev Sh.M., Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016-yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017-yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017- yil 14-yanvar // Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104 b.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2020-yil 29- dekabrda Oliy Majlisga Murojaatnomasi. (2020-yil 29-dekabr).

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2020 y. 14-son, 213-modda, 22-son, 406-modda.
2. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi 637-son Qonuni – 2020 y., 23 sentyabr.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish va sohani rivojlantirishni yangi bosqichga ko'tarish to'g'risida»gi PQ-3160-son Qarori. – Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 29.09.2017 y. 06/17/5194/0032-son.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 14-avgustdagi «Yoshlarni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim-tarbiya berish tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida»gi PQ-3907-son Qarori. – Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 15.08.2018 y., 07/18/3907/1706-son.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi «O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida»gi PF-5712-son Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi «2022 - 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida»gi PF-60-sonli Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 11-maydagi «2022 - 2026 yillarda xalq ta'limini rivojlantirish bo'yicha milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida»gi PF-134-son Farmoni.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 25-yanvardagi «Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida»gi PQ-4963-sonli Qarori
9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «O'quv asbob-uskunlari va anjomlarining xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash haqida» 2017-yil 2-iyundagi 345-son qarori.
10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Xalq ta'limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida»gi 2022-yil 17-yanvardagi 25-son qarori.
11. Xalq ta'limi vazirining 2022-yil 20-apreldagi «Davlat ta'lim talablarini tasdiqlash to'g'risida»gi 121-sonli buyrug'i
12. Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2023-yil 14-noyabrdagi 540-son buyrug'i

III. Maxsus adabiyotlar

1. Begimkulov U. Pedagogik Ta'lim jarayonlarini axborotlashtirishni tashkil etish va boshqarish nazariyasi va amaliyoti. P.f.d. disser. –T., 2007.
2. Ismailov A., Axmedov X., Karimberdiev Q. «PISA 2018 xalqaro dasturning o'qish savodxonligi qamrov doirasi». «Ta'lim sifatini baholash bo'yicha xalqaro tadqiqotlarni amalga oshirish milliy markazi matbaa bo'limi», Qo'llanma, Toshkent, 2021 yil. 90 b.
3. Ismailov A., Axmedov X. Boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda xalqaro PIRLS dasturining ahamiyati. «PIRLS xalqaro baholash dasturi: nazariya va tatbiq etish istiqbollari» mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy masofaviy konferensiya materiallari, Toshkent, 2020 yil 13 mart, 131-137 b.
4. Ismailov A., Daminov H., Karimov N., Ahmedov X., Tog'aeva G. Qosimova Z. O'quvchilarni xalqaro tadqiqotlarga tayyorlashga mo'ljallangan Axborotnoma 1-son. Umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'qituvchilari, soha mutaxassislari, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari

o'quvchilari uchun mo'ljallangan test topshiriqlari to'plami. "O'qituvchi" Nashriyot-matbaa ijodiy uyi, Toshkent, 2020 yil, 14,85 bosma taboq.

5. Ismailov A., Tog'ayeva G.O., Akbarova S., Asqarova D. Xalqaro tadqiqotlarda o'quvchilarning tabiiy fanlar bo'yicha savodxonligini baholash. Tabiiy fanlar o'qituvchilari, metodistlari va soha mutaxassislari uchun metodik qo'llanma. "Sharq" Nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosh taxririya, Toshkent, 2019 yil, 7,5 bosma taboq.

6. Ishmuhammedov R.J., Yuldashev M.A., "Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar" "Nihol" nashryoti, -T.2013 y.

7. Ishmuhammedov R. O'quv jarayonida interfaol uslublar va pedagogik texnologiyalarni qo'llash uslubi. - T.: RBIMM, 2008. – 68 b.

8. Ergasheva M. O'quvchilarning tabiiy-ilmiy savodxonligini monitoring qilish va baholash. Monografiya. Toshkent, 2023-yil

9. Ergasheva M., Pardayeva M. Milliy o'quv dasturini amaliyotga joriy etish: Biologiya fani o'qituvchi va metodistlari uchun metodik qo'llanma. Metodik qo'llanma. Toshkent, 2022-yil. 6 b.t.

10. Ergasheva M., Pardayeva M. Milliy o'quv dasturini amaliyotga joriy etish: Kimyo fani o'qituvchi va metodistlari uchun metodik qo'llanma. Metodik qo'llanma. Toshkent, 2022-yil. 7,6 b.t.

11. Ergasheva M. O'quvchilarning tabiiy-ilmiy savodxonlik monitoringi va topshiriqlar bilan ishlash metodikasi. Metodik qo'llanma. Toshkent, 2023-yil.

12. Ergasheva M. Xalqaro baholash daturlarida tabiiy va ilmiy savodxonlik. O'quv qo'llanma. Toshkent, 2023-yil.19,6 b.t

11. G'ulomov S. Informatika va axborot texnologiyalari. T.2010 y.

12. Eshqobilov S. Ta'lim muassasalarini boshqarishda axborot tizimlarini joriy qilish. Metodik qo'llanma - A.Avloniy nomidagi XTTRMXQTMOI, 2018 y.

13. Tolipova J.O. Pedagogik texnologiyalar-do'stona muhit yaratish omili. -T.: YuNISEF, 2005 y.

14. Yevropa Kommissiyasi (2020): Ta'lim va O'qitish 2020 Dasturi, "O'qituvchilarni kasbiy rivojlantirish" Mavzuiy Ishchi Guruhi, Limassoldagi Tenghuquqli tahlil olish to'g'risidagi hisoboti, Kipr, 17-21 oktyabr, 2010.

15. Iqtisodiy Hamkorlik va Rivojlantirish Tashkiloti(OECD) (2015): Samarali o'qituvchilarni ishga yollash, ularni rivojlantirish va ushlab qolish – Yakuniy hisobot: O'qituvchilar ahamiyatga egadir.

16. Iqtisodiy Hamkorlik va Rivojlantirish Tashkiloti (OECD) (2019): Maktabdagi rahbarlikni takomillashtirish – Vositalar to'plami.

17. Iqtisodiy Xamkorlik va Rivojlantirish Tashkiloti (OECD) (2018): PISA 2018-natijalari: Muvaffaqiyatga erishish uchun maktablar uchun strategiya va amaliyotlar (II Bob).

18. Mintzberg Henry On Change Harvard Business School Press, 1998.

19. Senge Peter et al The Dance of Change, Nicholas Brealey Publishing,1999.

20. Senge, Peter The Fifth Discipline. The Art and Practice of the Learning Organisation, Doubleday, 1990.

21. White Ron, Hockley Andy et al From Teacher to Manager: Managing Language Teaching Organisations, CUP, 2008.

22. Pratorov O', To'xtayev A. va boshqalar. Biologiya (Botanika). Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 6-sinfi uchun darslik. "O'zbekiston" nashriyot-matbaa ijodiy uyi.Toshkent – 2017-yil.

23. Mavlonov O. Zoologiya. Davlat ilmiy nashryoti. Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 7-sinfi uchun darslik. Toshkent, 2017-yil.

24. Zikirayev A., To'xtayev A., Azimov I., Sonin N. Biologiya (Sitologiya va genetika asoslari). 9-sinf uchun darslik. T:"Yangi yo'l poligraf service", 2019-yil.

25. G'ofurov A. va boshqalar. Biologiya. O'rta ta'lim muassasalarining 10-sinfi va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarining o'qituvchilari uchun darslik. "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosh tahririya. Toshkent – 2017-yil.

26. G'ofurova va boshqalar. Biologiya. O'rta ta'lim muassasalarining 11-sinfi uchun darslik. "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosh tahririya. Toshkent – 2018-yil.

27. Shaxmurova G., Raxmatov U., Xo'janazarov O., Tog'ayeva G. "Biologiya fanini o'qitish metodikasi" moduli bo'yicha o'quv-uslubiy majmua. Toshkent davlat pedagogika universiteti

huzuridagi xalq ta'lim xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hududiy markazi, Toshkent, 2018-yil.

28. Xasanova Sh. B. Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 9-sinf o'quvchilari uchun Biologiya fanidan o'quv qo'llanma. "Navro'z nashriyoti", 2019-yil.

29. Andreyeva, N.D. Metodika obucheniya biologii v sovremennoy shkole : uchebnik i praktikum dlya bakalavriata i magistratury / 2-e izd., ispr. i dop. — M.: Izdatelstvo Yurayt, 2017. - 294 s.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali.
2. www.my.gov.uz - Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali.
3. www.uzedu.uz - Xalq ta'limi vazirligining rasmiy veb sayti.
4. www.eduportal.uz - Xalq ta'limi vazirligi axborot ta'lim portali.
5. www.infocom.uz – O'zbekiston axborot kommunikatsiya texnologiyalari.
6. www.uza.uz/-O'zbekiston Milliy Axborot Agentligi sahifasi.
7. www.kitob.uz – Respublika bolalar kutubxonasi.
8. www.ziynet.uz - Axborot ta'lim portali.
9. www.cict.uz/ - Xalq ta'limi sohasida AKTni rivojlantirish markazi.
10. <http://akt.uzedu.uz> - Axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish tizimi.
11. <http://tanlov.uzedu.uz> - Xalq ta'limi tizimidagi ko'rik tanlovlarni o'tkazish dasturi.
12. <http://xt.uzedu.uz> -Maktab ta'lim jarayonini boshqaruv tizimi
13. <http://www.lex.uz/-> O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi ma'lumotlar bazasi.
14. <http://www.google.com/-> ommabop axborot-qidiruv tizimi.
15. <http://www.rambler.ru/> - qidiruv tizimi.
16. <http://kopilkaurokov.ru> O'qituvchilar uchun sayt.
17. www.yaklass.ru – Maktab o'quvchilari uchun ta'limiy internet resursi.
18. www.intuit.ru – Milliy ochiq universitet, Rossiya.
19. www.dnevnik.ru – Raqamli ta'lim platformasi, Rossiya.